



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**



**Мукачево
12-13 травня 2022 року**



УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РЕПКО І.П., ОДАРЧЕНКО В.І., ЗАДОРЖНЯ Я.І. Гуманізація освітнього процесу в умовах воєнного стану: нормативний аспект	159
РЕШКО В.Й., ГОРВАТ М.В. Особливості розвитку творчого мислення учнів початкової школи	161
РОЗМАН І.І., ВОНЧАК Я. В. Інформаційно-комунікаційні технології: чинник підвищення якості освіти	164
РОЗМАН І.І., ГАРАГОНІЧ І.В. Адаптація молодого педагога до роботи в школі: методичні засади	166
РОЗМАН І.І., МАРИНА І.І. Інноваційні підходи до підготовки педагогів у контексті реформування системи вищої освіти	168
РОЗМАН І.І., ЧОПЕЙ М.І. Підготовка вчителів початкових класів до використання ігрових технологій	169
РУСИН А. Theoretical basis of teaching lexical material of senior school learners at the english language lessons	171
РЯБЕЦЬ Д.В. Педагог як фасилітатор інноваційного освітнього процесу	173
СИМОНЯН В. В. Етапи розвитку етнокультурної компетентності майбутнього викладача вокалу	175
СІДОР Ю.І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В., КОСТИНСЬКА О.В. Принципи національно-патріотичного виховання дітей в українській початковій школі	177
СОФЛКАНИЧ І. М., ПИНЗЕНИК О. М. Аналіз моделі оновлення розвивального середовища ЗДО	179
СОЧКА О. М., ПИНЗЕНИК О. М. Компоненти інноваційної компетентності керівника закладу освіти	181
СУХАРЮК О.І., КОБАЛЬ В.І. Історичні особливості розвитку закладів позашкільної освіти Закарпаття кінця ХІХ – початку ХХ ст.	183
ТЕЛИЧКО В. Ю. Можливості технології «Квест» під час вивчення студентами іноземних мов	185
ТОВТИН А.І., ЛІБА О.М. Технологія «Створення ситуації успіху»: теоретичний аналіз	187
ТОМПА-БАЧКОВ Є. Т., ЛАЛАК Н. В. Професійна мобільність учителя: сутність дефініції	189
ТРИФАНОВА Д. А., БРИЖАК Н. Ю. Формування культури спілкування молодших школярів в освітньому процесі	191
ТЯГУР В.М. Переваги інтегрованого курсу «Дизайн і технології» для розвитку технологічної освіти у початковій школі	193
ФЕЛЬЦАН І.М., СУЧКОВА О.А. Комбінована наочність як ефективний засіб формування лексичної компетентності учнів старшої школи	195
ФЕНЦИК О. М. Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до комунікативно-мовленнєвого учнів	197
ФЕНЦИК О. М., РЕПЯНЧИН О.Л. Педагогічні засади формування читацької грамотності молодших школярів	200
ФЕНЦИК О.М., СТЕПАНЮК Б.Ю. Мовленнєвий розвиток здобувачів початкової освіти на уроках української мови: зміст та основні його напрями	202
ФЕНЦИК О. М., ШУХ М.А. Формування творчих здібностей молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі	204
ФІЗЕР В.С. Формування педагогічного артистизму майбутнього вчителя музичного мистецтва	206
ФІЗЕШ О.Й. Діяльність закладів професійної освіти в Закарпатті (50-80 рр. ХХ століття)	208
ХОМА О. М. Інноваційні тенденції у методиці викладання мовно-літературної освітньої галузі	210

5. Conclusion (Висновок) – студенти знайомляться коротким відображенням знань, умінь і навичок, які опанують, пройшовши цей веб-квест. Простежується взаємозв'язок із запровадженням.

6. Credits (Використані матеріали) – список літератури та електронних джерел, необхідних для створення цього веб-квесту [4, с. 22].

Використання освітніх веб-квестів у викладанні іноземних мов підвищує ефективність навчання лексики, граматики, аудіювання, письма, говоріння. У процесі роботи з освітніми веб-квестами розвиваються соціальні та психологічні якості студентів, підвищується впевненість у собі і здатність працювати в колективі, створюється сприятлива для навчання атмосфера.

Таким чином, однією з найефективніших та найперспективніших технологій навчання іноземних мов є веб-квест, оскільки: по-перше, використовується демонстративно-ілюстративний принцип навчання. По-друге, використання якомога більшої кількості сенсорних каналів сприйняття інформації, а пам'ять, мова та мислення також розвивають наочність і демонстративність матеріалу. По-третє, структурована інформація, що реалізується за допомогою гіперпосилань, формує чіткі логічні зв'язки у студентів, фокусує на розумінні проблеми та коригує обсяг теми, що вивчається. Нарешті, пошуковий характер технології веб-квесту дозволяє збільшити дослідницьку активність викладача та студентів.

Література

1. Деньгасва, С. В. Медіаосвітні веб-квести як засіб формування критичного мислення майбутніх вчителів іноземних мов. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2012. Вип. 22. С. 239–246.

2. Котелянець Ю. Використання web-технологій під час іншомовної підготовки студентів нефілологічних спеціальностей. *Грааль науки*. 2021. Вип. 9. С. 315–320.

3. Краснова, Н. В., Сорокіна Г. М. Використання Веб-квест технологій у навчанні іноземних мов у ВНЗ. «*Scientific achievements of modern society*»: The 9th International scientific and practical conference (April 28-30, 2020). С. 102–107.

4. Шумський О. Л. Веб-квест проект як засіб активізації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі навчання іноземної мови. *Іноземні мови*. 2016. Вип. 2 (86). С. 21–26.

УДК [159.923:17.024.4]-047.44

ТОВТИН А.І., ЛІБА О.М.
Мукачівський державний університет

ТЕХНОЛОГІЯ «СТВОРЕННЯ СИТУАЦІЇ УСПІХУ»: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Науковий інтерес до проблеми створення «ситуації успіху» в навчальній діяльності пояснюється зростаючою потребою суспільства та держави в освічених та компетентних громадянах. Чим гостріша потреба суспільства у підвищенні рівня знань громадян, тим актуальніша необхідність у вивченні сутності ситуації успіху та педагогічних основ її створення. Більш пильна увага до проблеми створення ситуації успіху показує, що досягнення високих навчальних результатів та підвищення рівня знань є однією з істотних ключових характеристик, але тільки однією з них. Проблема створення ситуації успіху

набагато ширша, вона не зводиться лише до навчальної компетенції та досягнень, в ній враховується і забезпечується очевидна можливість самореалізації особистості.

Однак останнім часом у значної частини школярів спостерігається зниження інтересу до навчальної діяльності. Ситуація успіху забезпечує позитивну мотивацію навчання, активізує рушійні сили розвитку та реалізації потенційних можливостей учнів.

Виходячи з огляду і аналізу літератури з даної проблеми видно, що аспекти ситуації успіху були відображені в роботах А.С. Макаренка (взаємозв'язок успіху та майстерності педагога), К.Д. Ушинського (про почуття успіху), В.Ф. Шаталова (фактори успіху). На сучасному етапі розвитку педагогічної науки ситуація успіху розглядається з позицій набуття та збереження почуття власної гідності (С.Л. Соловейчик, В.Ф. Шаталов та ін.) та особистісно-орієнтованого підходу до кожного учня в молодшому шкільному віці (Ш. Амонашвілі), в спілкуванні з учнями в навчальній діяльності (Е.Н. Ільїн). Технологія створення різних педагогічних ситуацій успіху розглянута А.С. Белкіним, В.Ю. Пітюковим, М.М. Поташником, С.А. Смірновим, Т.І. Шамовою, Н.Є. Щурковою та ін.

На думку А.С. Белкіна, ситуація – це сполучення умов, які забезпечують успіх, а сам успіх – результат подібної ситуації [1].

Актуальність проблеми сьогодні полягає в тому, що:

- знання, якості, мислення сучасної людини мають бути гнучкими, мобільними, конкурентноздатними;
- особистість має вміти володіти комунікативною культурою, працювати в команді;
- критичне мислення, оцінювання ситуації, вміння знаходити шляхи вирішення проблем – запорука успіху;
- вміння працювати з інформацією, використовувати її для індивідуального розвитку і самовдосконалення – вимоги сучасного життя.

В основі педагогічної технології «Створення ситуації успіху» лежить особистісно орієнтований підхід до процесу навчання та виховання. Тільки особистісно орієнтоване навчання дає можливість кожному учню реалізувати індивідуальні особливості, розвинути свою пошукову активність.

Як зазначає О. Пехота, ситуація успіху – це суб'єктивний психологічний стан задоволення результатом фізичного або морального напруження виконавця справи, творця явища. Вона досягається тоді, коли дитина сама визначає цей результат як успіх. Успішність теж тлумачиться як успіх, однак він є зовнішнім, бо оцінюється іншими. Усвідомлення ситуації успіху учнем, розуміння її значимості виникає після подолання психологічних бар'єрів страху бути не таким як усі, труднощів незнання, невміння тощо.

З педагогічної точки зору ситуація успіху – це цілеспрямоване, організоване поєднання умов, за яких створюється можливість досягти значних результатів у діяльності як окремо взятої особистості, так і колективу в цілому. Це результат продуманої та підготовленої стратегії і тактики вчителя, сім'ї.

З психологічної точки зору успіх – це переживання стану радості, задоволення від того, що результат, до якого особистість прямувала в своїй діяльності, або збігся з її очікуваннями, сподіваннями (з рівнем домагань), або перевершив їх.

З соціально-психологічної точки зору успіх - оптимальне співвідношення між очікуваннями оточуючих, особистості та результатами їх діяльності. В тих випадках, коли очікування особистості збігаються або перевершують очікування оточуючих, найбільш значних для особи, можна говорити про успіх. Може змінюватися коло людей, думку яких цінує особистість, але сутність успіху не змінюється.

Успіх – це поєднання уміння, старання, пізнання, інтересу та похвали дитини.

Ситуація – поєднання зовнішніх та внутрішніх умов, які спонукають учня до будь-яких дій. Створюючи ситуацію для кожної дитини, необхідно враховувати її інтереси, захоплення, здібності.

Ситуація успіху- поєднання умов, які забезпечують успіх як результат цієї ситуації[2].

Педагогічна технологія «Створення ситуації успіху» допомагає долати труднощі, включає створення різноманітних видів радості, використання прийомів, за допомогою яких розгортається робота з різними категоріями учнів.

Кожна дитина особлива, по-своєму неповторна й обдарована. Звернення вчителя до її найкращих почуттів обов'язково матиме успіх і знайде відгук у дитячих серцях.

Література

1. Белкин А.С. Ситуация успеха: книга для учителя. Екатеринбург : УГЛУ, 1997. 186 с.
2. Гусак О.Г. Ситуация успіху в теорії педагогічного стимулювання. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2014. № 42-43. URL : <http://epo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/2856/1/Гусак%20О.Г.%20Ситуация%20успіху.pdf>.

УДК 378.147:316

ТОМПА-БАЧКОВ Є. Т., ЛАЛАК Н. В.
Мукачівський державний університет

ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ: СУТНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ

Для того, щоб бути успішним та конкурентоспроможним, сучасний педагог повинен мати визначені особистісні якості – бути рухливим, динамічним, готовим до будь-яких змін, уміти швидко адаптуватися до інноваційних змін освітнього середовища, виявляти гнучкість та мобільність. Саме мобільність є одним із невід'ємних показників соціальної та професійної зрілості вчителя і тією особистісною характеристикою, що засвідчує внутрішню готовність педагога до якісних змін та перетворень.

У науковому доробку вчених (О. Архангельський, Л. Горюнова, Б. Ігошев, Л. Мітіна, О. Нікітіна, Р. Пріма та ін.) знаходимо різні підходи до вивчення проблеми формування професійної мобільності учителів.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>